

Οι παλιές... φιλίες της Lazard στην Ελλάδα

Οι παλαιότερες συνεργασίες και τα πρόσωπα - κλειδιά στην ανάμιξη του διεθνούς τραπεζικού οργανισμού στα οικονομικά της Ελλάδας

4E 8/5

Αναταράξεων συνέχεια για το θαλασσοδαρμένο σκάφος της ελληνικής οικονομίας. Αυτή τη φορά αιτία της εκτόξευσης του κόστους δανεισμού του ελληνικού Δημοσίου, όπως αποτυπώθηκε στο ύψος των spreads (από τις 560 στις 860 μονάδες βάσης για το δεκαετές ομόλογο μέσα σε μία μέρα), ήταν η επιβεβαίωση της είδησης της συνεργασίας του ελληνικού κράτους με τον τραπεζικό οργανισμό Lazard.

Οι συνειρμοί που προκλήθηκαν ήταν εύλογοι: η Ελλάδα πρόκειται να αναδιρθώσει το χρέος της. Η επενδυτική αυτή τράπεζα έχει συνδέσει το όνομά της με κράτη που χρησιμοποίησαν τις υπηρεσίες της για να προχωρήσουν σε αναδιάρθρωση του δημοσίου χρέους τους, πράγμα που πρόσφατα έκαναν η Αργεντινή, το Εκουαδόρ, η Ακτή Ελεφαντοστού και άλλες χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Αφρικής. Αυτές τις ανησυχίες σκόπευε να διαλύσει η διπλή διάψευση (από τον υπουργό Οικονομικών, Γιώργο Παπακωνσταντίνου, και από τον εκπρόσωπο της Lazard) σχετικά με τη συγκεκριμένη φύση της συνεργασίας. Και οι δύο πλευρές υπογράμμισαν ότι η αναδιάρθρωση του χρέους δεν είναι ο λόγος που προσελήφθη η Lazard. «Δεν έχει προσληφθεί κανένας για να μας συμβουλευτεί γι' αυτά», δήλωσε στο Reuters ο Έλληνας υπουργός.

Οι υπηρεσίες

Η αναδιάρθρωση του χρέους «δεν ήταν ποτέ επιλογή υπό εξέταση» διευκρινίστηκε και εκ μέρους της εταιρείας. Οι «Financial Times» αναφέρουν δήλωση του Γ. Παπακωνσταντίνου σύμφωνα με την οποία η Lazard προσελήφθη για να παρέχει «γενικές οικονομικές συμβουλές».

Το θέμα έφτασε την Πέμπτη και στη Βουλή, στη συζήτηση για την ενεργοποίηση του μηχανισμού στήριξης της Ελλάδας από ΔΝΤ-ΕΕ. Ο Αντώνης Σαμαράς έθεσε ως «κόκκινη γραμμή» για το κόμμα του το θέμα της αναδιάρθρωσης του χρέους («που θα βυθίσει τον τόπο σε βαθύτερη δίνη και δεινό») και ανέφερε τη Lazard ως ένδειξη τέτοιας πρόθεσης από τη μεριά της κυβέρνησης. Ο Γιώργος Παπανδρέου απάντησε πως η συνεργασία με τη Lazard γίνεται διότι «χρειαζόμαστε συμβούλους και από το διεθνές τραπεζικό σύστημα».

Ωστόσο, ορισμένοι τραπεζικοί κύκλοι δεν πείστηκαν από τις κυβερνητικές διαβεβαιώσεις και εικάζουν ότι η Ελλάδα εξετάζει μία μορφή ανταλλαγής ομολόγων που λήγουν στο εγγύς μέλλον με άλλα μεταγενέστερης ημερομηνίας λήξης.

Μία τέτοια προοπτική φαίνεται πιο πιθανή υπό το φως των πληροφοριών που έρχονται από τη Γερμανία και κάνουν λόγο για επαφές της γερμανικής κυβέρνησης με τράπεζες που κατέχουν ελληνικά ομόλογα που ωριμάζουν σύντομα, προκειμένου να τα ανταλλάξουν με νέα.

Στην Ελλάδα η Lazard είχε ενεργό ρόλο στην πώληση των περιουσιακών στοιχείων της Ολυμπιακής το 2009. Πολιότερα, το 2004, είχε ανακοινώσει άλλη μία συνεργασία με το ελληνικό Δημόσιο ως σύμβουλος ιδιωτικοποίησης της Ολυμπιακής, η οποία δεν προχώρησε. Από την προηγούμενη ανάμιξη της στην Ελλάδα, από τη διάψευση του πρωθυπουργού και του υπουργού Οικονομικών σχετικά με την αναδιάρθρωση του χρέους, αλλά κυρίως από την πρόβλεψη στον φετινό προϋπολογισμό εσόδων 2,5 δισ. ευρώ από αποκρατικοποιήσεις, που μέχρι στιγμής δεν έχουν γίνει, μπορεί να βγει το συμπέρασμα ότι η Lazard επανακάμπτει στην Ελλάδα προκειμένου να προχωρήσει τις ιδιωτικοποιήσεις.

Ο συνάδελφος

Δύο φαίνεται πως είναι τα πρόσωπα-κλειδιά της Lazard στην ανάμιξη της στην Ελλάδα. Το πρώτο, ο διευθύνων σύμβουλός της, Κένεθ Τζέικομς, ο οποίος βρίσκεται πάνω από δύο δεκαετίες στη Lazard, έχοντας περάσει από τη «σχολή» της Goldman Sachs, όπου θήτευσε

για τέσσερα έτη έως το 1988. Μέχρι τότε δηλαδή ήταν συνάδελφος του σημερινού γενικού διευθυντή του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους της χώρας μας, Πέτρου Χριστοδούλου, στην Goldman Sachs (τη μεγάλη χαμένη της προσέγγισης Ελλάδας-Lazard). Ο Κ. Τζέικομς είναι επίσης μέλος του ΔΣ του ιδρύματος Brookings, όπου είχε μιλήσει ο Γιώργος Παπανδρέου κατά την επίσκεψή του στις ΗΠΑ στις αρχές Μαρτίου.

Το δεύτερο πρόσωπο της Lazard που μας αφορά βρέθηκε στην Ελλάδα (σύμφωνα με το δημοσίευμα της 23ης Απριλίου του περιοδικού «Paris Match») προκειμένου να κλείσει τη συμφωνία και είναι ο διευθυντής του γαλλικού κλάδου της τράπεζας, Ματιέ Πιγκάς. Μόλις 41 ετών, με πολιτικές βλέψεις και διασυνδέσεις στο Σοσιαλιστικό Κόμμα της Γαλλίας, υπήρξε σύμβουλος του Λοράν Φαμπιούς κατά την πρωθυπουργία του. Στη θέση αυτή είχε μεταπηδήσει από το επιτελείο του τότε υπουργού Οικονομικών Ντομινίκ Στρος-Καν, με τον οποίο εξακολουθεί να έχει στενή σχέση.

Πέτρος Χριστοδούλου

Ο βίος και η πολιτεία του «κυρίου 300 δισ.»

Είναι ο «κύριος 300 δισ.». Έτσι τον συστήνει το Spiegel στους αναγνώστες του. Το γερμανικό περιοδικό αναφέρεται βέβαιο στο χρέος του Ελληνικού Δημοσίου που διαχειρίζεται ο 50χρονος γενικός διευθυντής του ΟΔΔΗΧ, Πέτρος Χριστοδούλου. Με σπουδές στην ΑΣΟΕΕ και στο πανεπιστήμιο Κολούμπια, ο κ. Χριστοδούλου ξεκίνησε την καριέρα του το 1985 από μία αξιοζήλευτη θέση στην Credit Suisse First Boston στο Λονδίνο. Δύο χρόνια αργότερα θα μεταπηδούσε στην Goldman Sachs, την τράπεζα που δίνει τα μεγαλύτερα μπόνους στα στελέχη της, όπου θα έμεινε για άλλα δύο χρόνια. Το 1991 τον βρίσκει στο Λονδίνο στέλεχος της JP Morgan, στην οποία θα μείνει έως το 1998, όταν και εγκαταστάθηκε στην Ελλάδα και στην Εθνική Τράπεζα.

Οι αμοιβές του

Το 2008, σύμφωνα με το Forbes, αμείφθηκε για τις υπηρεσίες του με 299.630 ευρώ. Το ποσό αντιστοιχεί μόνο στον μισθό, καθώς δεν υπήρξαν μπόνους εκείνη τη χρονιά. Το 2007, με τα μπόνους είχε κερδίσει περίπου τα διπλάσια. Στον ΟΔΔΗΧ, η αμοιβή του Π. Χριστοδούλου είναι πολύ μικρότερη, όμως σίγουρα η δουλειά είναι ενδιαφέρουσα. Και απολύτως σχετική με το αντικείμενο με το οποίο ασχολιόταν τόσο χρόνια στον ιδιωτικό τραπεζικό τομέα, δηλαδή με ομόλογα και παράγωγα.

Ο κ. Χριστοδούλου, από τον Φεβρουάριο που ανέλαβε το πόστο, εκτός από το Spiegel απασχόλησε κι άλλες φορές τον Τύπο.

Οι εμφανίσεις κι οι δηλώσεις του σε ξένα ηλεκτρονικά ΜΜΕ επικρίθηκαν -ακόμα κι από το ΔΝΤ- τόσο για τη συχνότητα όσο και για το περιεχόμενό τους. Επίσης, η γαλλική εφημερίδα «Le Monde» αποκάλυψε ότι η FED, η αμερικανική κεντρική τράπεζα, ερευνά τον ρόλο του Π. Χριστοδούλου στο swap, με το οποίο, αρχές του 2009, ελληνικό δημόσιο χρέος μεταφέρθηκε στην Εθνική Τράπεζα. Κάτι τέτοιο έγινε δυνατό χάρη στις τεχνικές συμβουλές της Goldman Sachs και μεσάζουσα την εταιρεία Titlis, επόπτης της ίδρυσης της οποίας ήταν ο κ. Χριστοδούλου.

Ήταν πρακτική που ακολουθούσαν απ' το 2001 οι ελληνικές κυβερνήσεις, προΐόν της συνεργασίας τους με την Goldman Sachs, σύμφωνα με τους «Times» της Ν. Υόρκης, που κάνουν λόγο για 300 εκατομμύρια δολάρια που κέρδισε (εις βάρος του Ελληνικού Δημοσίου) η αμερικανική τράπεζα μόνο για ένα απ' τα επίμαχα swap.

Το προφίλ της LAZARD

Μια εταιρεία με... πολύ υψηλή πελατεία

Ποια είναι όμως η Lazard; Πρόκειται για τη μετεξέλιξη της Lazard Freres, μιας τράπεζας που ιδρύθηκε από τρία αδέρφια που μετανάστευσαν στην Αμερική από την Αλασκία στα μέσα του 19ου αιώνα και αναπτύχθηκε με τρία βασικά κέντρα: τη Νέα Υόρκη, το Παρίσι και το Λονδίνο. Η ανάπτυξή της στηρίχτηκε στην οικογενειακή δομή και στους προσωπικούς δεσμούς που ανέπτυξαν τα μέλη της οικογένειας Lazard και David-Weill με άλλες ισχυρές οικογένειες.

Χαίρει εμπιστοσύνης

Η οικογένεια Κένεντι και η Τζάκι Ωνάση, για παράδειγμα, ανήκαν στο πελατολόγιο της τράπεζας και στον φιλικό κύκλο του μάντζερ της Αντρέ Μειγιέ.

Η Lazard εξοκολουθεί να χαίρει της εμπιστοσύνης πελατών υψηλού προφίλ κι αυτό το οφείλει και στην τύχη, καθώς δύο φορές έφτασε κοντά στη συγχώνευση με τη Lehman Brothers.

Η τελευταία φορά μάλιστα ήταν λίγους μήνες προτού ο τραπεζικός κολοσσός καταρρεύσει προκαλώντας τη χιονοστιβάδα της χρηματοπιστωτικής κρίσης, η οποία χτύπησε και την πόρτα μας.

Σήμερα η Lazard έχει γραφεία σε 41 πόλεις και 26 χώρες σε ολόκληρο τον κόσμο, έσοδα που ξεπερνούν τα 1,6 δισεκατομμύρια δολάρια, ενώ διαχειρίζεται κεφάλαια ύψους 126 δισεκατομμυρίων δολαρίων (στις 31/12/2009).

Πέρα από τις επενδύσεις και την αναδιάρθρωση χρέους που αναφέρθηκε, εξειδικεύεται στις εξαγορές και τις συγχωνεύσεις, εργασίες που αφορούν φυσικά ιδιωτικές επιχειρήσεις.

■ **126 ΔΙΣ.€** είναι το ύψος των κεφαλαίων που διαχειρίζεται η Lazard

Τα πρόσωπα

Δύο συν ένα είναι τα πρόσωπα - κλειδιά της Lazard στην ανάμειξη της στην Ελλάδα:

ΚΕΝΕΘ ΤΖΕΪΚΟΜΠΣ

Ο διευθύνων σύμβουλος της Lazard, μέχρι το 1998 ήταν συνάδελφος του σημερινού γενικού διευθυντή του Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους της χώρας μας, Πέτρου Χριστοδούλου, στην Goldman Sachs.

ΜΑΤΙΕ ΠΙΓΚΑΣ

Ο διευθυντής του γαλλικού κλάδου της τράπεζας βρέθηκε στην Ελλάδα προκειμένου να κλείσει τη συμφωνία της κυβέρνησης με τη Lazard.

ΝΤΟΜΙΝΙΚ ΣΤΡΟΣ ΚΑΝ

Στο επιτελείο του τότε υπουργού Οικονομικών της Γαλλίας είχε υπηρετήσει ο Ματιέ Μιγκάς πριν γίνει σύμβουλος του πρώην πρωθυπουργού Λοράν Φαμπιούς. Οι δύο άνδρες εξακολουθούν να διατηρούν στενή συνεργασία.

ΝΙΚΗΤΑΣ ΚΟΥΡΙΔΑΚΗΣ